

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 2Er/171/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915201476
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Boros
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2015:6915201476.2

Uznesenie

Okresný súd Rimavská Sobota v exekučnej veci oprávneného PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava proti povinnému R.Y. B., O.. XX. X. XXXX, V. B. XX, Š. D. F. o vymoženie 483,09 eura s príslušenstvom vedenej súdnym exekútorom JUDr. Patríciosom Baďurom, Exekútorský úrad Bratislava, Rosivala 2 pod sp. zn. EX 171/2015 o návrhu povinného na zastavenie exekúcie takto

rozhodol:

Exekúciu z a s t a v u j e.

O trovách exekúcie r o z h o d n e po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie.

o d ô v o d n e n i e :

Oprávnený dňa 9. 2. 2015 podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorým žiadal vymôcť sumu 483,09 eura so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a s úrokom z omeškania vo výške 1,15 % ročne zo sumy 25,72 eura od 19. 7. 2012 do 12. 8. 2012, zo sumy 25,46 eura od 19. 8. 2012 do 4. 9. 2012, zo sumy 20,13 eura od 19. 2. 2014 do zaplatenia, zo sumy 25,72 eura od 19. 3. 2014 do zaplatenia, zo sumy 25,72 eura od 19. 4. 2014 do zaplatenia a zo sumy 25,72 eura od 19. 5. 2014 do zaplatenia, zo sumy 385,80 eura od 26. 5. 2014 do zaplatenia tak, že ak zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania dosiahne celkovo sumu 480,- eur, od nasledujúceho dňa je dlžník povinný platiť oprávnenému iba úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 483,09 eura do zaplatenia. Trval aj na vymožení trov konania v sume 31,80 eura a trov právneho zastúpenia v sume 148,47 eura. Exekúciu žiadal vykonať na základe rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu zriadeného pri Victoria legal arbiter s. r. o. zo dňa 15. 8. 2014, sp. zn. RK-PC-916/14-LP.

Povinný podaním zo dňa 9. 6. 2015 požiadal o zastavenie exekúcie z dôvodu jej neprípustnosti. Namietal, že rozhodcovská doložka, ktorá tvorí súčasť obchodných podmienok formulárovej zmluvy, je neprípustnou zmluvnou podmienkou. Platnosť rozhodcovskej zmluvy napadol na príslušnom okresnom súde. Ďalej namietal, že na základe uzavretej úverovej zmluvy mu bola poskytnutá suma 480,- eur, pričom v 42 splátkach mal spolu zaplatiť sumu 1.080,24 eura, čo predstavuje navýšenie o 225%. Výška odplaty je v hrubom nepomere s výškou úverovaných prostriedkov. Táto skutočnosť zakladá nekalú a neprijateľnú podmienku v samotnej úverovej zmluve. Aj zmluvné dojednania o tzv. automatickom revolvingu sú nekalé, keďže táto služba mu nebola dostatočne vysvetlená a takto prevzatý úver sa môže stať nesplateľným. Účtovanie poplatku za prípadný odklad splátok považoval za neprijateľné z dôvodu neprimeranej výšky tohto poplatku, ako aj z dôvodu, že veriteľ sa odvoláva na aplikáciu Obchodného zákonníka napriek tomu, že ide o spotrebiteľskú zmluvu.

Súd podanie povinného, aj keď bolo označené za námietky proti exekúcii, posudzujúc podanie podľa jeho obsahu (§ 251 ods. 4 O. s. p. v spojení s § 41 ods. 2 O. s. p.) považuje za návrh na zastavenie exekúcie, keďže z podania vyplýva, že povinný sa domáha vydania rozhodnutia o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku.

Oprávnený sa k podaniu povinného vyjadril tak, že z hľadiska posudzovania zákonnosti výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka je nesporné, že relevantným je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Zákonodarca pre porovnanie určuje, že sa má brať do úvahy odplata obvyklá na finančnom trhu. V danom prípade RPMN vo výške 67,16% podstatným spôsobom neprevyšuje obvyklú odplatu požadovanú za úvery na finančnom trhu (45,66%). Výpočet uvádzaný povinným je nesprávny, keďže ide o súčet istiny a úroku za celú dobu trvania zmluvy, nejde teda o prepočet na ročnú bázu. Uzavretá rozhodcovská zmluva je platným právnym úkonom, keďže bola uzavretá ako samostatný právny úkon na osobitnej listine. Rozhodcovská zmluva navyše pripúšťala alternatívne riešenie sporov medzi zmluvnými stranami (na rozhodcovskom súde a aj na štátnom súde). Povinný mal aj možnosť odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 dní od jej uzavretia. K automatickému revolvingu uviedol, že povinnému nebol poskytnutý žiaden revolving, tento sa viazal na žiadosť klienta. Poplatok za poskytnutie služby v podobe umožnenia odkladu splátok v zmysle čl. 8 zmluvy taktiež nepovažoval za nezákonný majúc za to, že išlo o cenu poskytnutej služby a bolo na klientovi, či si poskytnutý benefit uplatní alebo nie.

Lustráciou v aplikácii „Register“ súd zistil, že na tunajšom súde sa pod spisovou značkou 9C/276/2014 vedie konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu zriadeného pri Victoria legal arbiter s. r. o. zo dňa 15. 8. 2014, sp. zn. RK-PC-916/14-LP. Súbežne sa povinný domáha aj odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vo veci samej a ani o návrhu na odklad vykonateľnosti zatiaľ nebolo rozhodnuté.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 60/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 2. 2. 2012 (deň uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa odseku 6 citovaného ustanovenia ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Exekučný poriadok“) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 35 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku exekúciu možno zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak sa exekúcia vykonala v širšom rozsahu, než stačí na uspokojenie oprávneného, exekúcia sa zastaví len čiastočne.

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa § 45 Exekučného poriadku na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v § 268 OSP alebo v § 57 Exekučného poriadku,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Zmluva o revolvingovom úvere uzavretá dňa 2. 2. 2012 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z nej nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by povinný bol pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom (povinným) a dodávateľom (oprávneným) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka.

V prejednávanej veci rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na vydanie exekučného titulu od rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 2. 2. 2012. Zo samostatne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je zrejmé, že ide o medzi zmluvnými stranami dohodnutý spôsob riešenia možných sporov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere. V bodoch 2) a 3) bol dlžník náležite poučený o význame a podstate rozhodcovskej zmluvy vrátane skutočnosti, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a že nie je povinný návrh rozhodcovskej zmluvy prijať. Rozhodcovská zmluva navyše obsahovala možnosť odstúpiť od nej v lehote 14 dní od uzavretia, čím bola vyvážená skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá zároveň so zmluvou o revolvingovom úvere majúcej primárny význam pre povinného, t. j. v čase zníženej ostražitosti dlžníka ako spotrebiteľa ohľadne aspektov súvisiacich s riešením eventuálnych budúcich sporov. Rozhodcovská zmluva nebránila spotrebiteľovi uplatniť svoje práva pred všeobecným súdom z dôvodu, že obsahovala alternatívne riešenie sporov, ktoré dostatočným spôsobom zabezpečovalo spotrebiteľovi právo podať žalobu nielen na rozhodcovský, ale aj na všeobecný súd. Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval rozhodcovskú zmluvu, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul za individuálne dohodnutú, preto na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve spôsobujúcich jej neplatnosť, a teda za platný právny úkon. Keďže právomoc rozhodcovského súdu nebola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, nie je oprávneným predložený exekučný titul nulitným právnym aktom. Návrh povinného na zastavenie exekúcie bol z tohto pohľadu nedôvodný.

Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu. V súlade so zásadou rovnocennosti platí vyššie uvedené bez ohľadu na to, či exekučným titulom je rozsudok, ktorý vydal všeobecný súd alebo rozhodcovský súd. Exekučný súd je však v exekučnom konaní zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. Ak exekučný súd zistí naplnenie niektorého z dôvodov uvedených v § 45 zákona č. 244/2002 Z.z., je povinný exekučné konanie zastaviť bez ohľadu na to, v akom štádiu (fáze) sa exekučné konanie nachádza. Preskúmanie obsahu rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné iba v zmysle § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. (t. j. ak rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom). Z tohto

zákonného ustanovenia vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie, nie však na to, či spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku. Nie každá skutočnosť, ktorá je hodnotená ako neprijateľná podmienka, teda spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúcim je, či plnenie odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 11/2010, v Zb. NS pod č. R 47/2012). Vzhľadom na uvedené exekučný súd sa nezameral na to, či rozhodca vec správne posúdil zo skutkového a právneho hľadiska, prípadne či zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Súd však skúmal, či rozhodcovským rozsudkom nebol povinný zaviazaný na plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (pokiaľ bolo oprávnenému priznané peňažné plnenie, nejde o objektívne nemožné plnenie a ani o plnenie, ktoré by bolo právom nedovolené).

Občiansky zákonník, Obchodný zákonník (ani iný predpis) v dobe uzavretia zmluvy neobsahoval ustanovenie o tom, do akej konkrétnej výšky možno dojednať zmluvné úroky, predstavujúce odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov. V prípade, ak sa jedná o poskytnutie finančných prostriedkov spotrebiteľovi, určité mantinely vyplývajú z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ustanovenia platí, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Existencia citovaného ustanovenia však nevylučuje exekučný súd z možnosti posudzovania výšky dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úroku aj cez prizmu dobrých mravov. Dobré mravy sú pojmom inherentným s právnym poriadkom, nakoľko samotné dobré mravy len dopĺňajú písané normy pozitívneho práva o vyvážený a spravodlivý širší rámec založený na analýze oprávnených záujmov. Stoja na úrovni nepísaného práva, ktorého hlavné zložky predstavujú všeobecné právne zásady a všeobecne uznávané normy morálky. V zmysle uvedeného aj na výšku odplaty za poskytovanie finančných prostriedkov je potrebné nazeráť nie len z hľadiska platnosti jej dojednaná v zmysle účinného zákonného ustanovenia § 53 ods. 6 OZ, ale aj z hľadiska toho, či takto dojednaná odplata v podobe úrokov z úveru neodporuje všeobecnej predstave primeranosti za zachovania základných zásad, na ktorých je občianske právo postavené, t. j. (okrem iného) i na zachovaní zásady ekvity. Pritom platí, že neprímerane vysoká odplata je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že úver bol povinnému poskytnutý pri RPMN vo výške 70,02 %. V čl. 8 uzavretej zmluvy sa navyše zmluvné strany dohodli na tom, že za možnosť odkladu maximálne troch splátok úveru sa platí poplatok vo výške 69,30 eura za prvotný úver v sume 480,- eur a poplatok v sume 36,00 eura za odklad splátok revolvingu. Tento poplatok predstavuje skryté navýšenie odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Priemerná hodnota RPMN všetkých finančných inštitúcií poskytujúcich úvery evidovaná Ministerstvom financií SR (dostupné na stránke www.mfsr.sk) v rozhodnom období pre nezabezpečené úvery do 1.500,00 eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov predstavovala 46,52 % ročne. Dojednaná odplata v zmluve o revolvingovom úvere, ktorá so započítaním poplatku za možnosť odkladu splátok činí 93,09 %, prekračuje priemernú odplatu za poskytovanie úverov finančnými inštitúciami (teda aj nebankovými subjektmi) v Slovenskej republike dvojnásobne. Takto stanovená odplata je neprímerane vysoká a z tohto dôvodu rozporná s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku, preto tento nárok nemôže požívať právnu ochranu.

Za rozporný s dobrými mravmi treba považovať aj uplatnený nárok na zmluvnú pokutu, ktorá bola dojednaná v čl. 14.1 zmluvných dojednaní vo výške 0,065 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Zo strany oprávneného totiž nemožno považovať za poctivé, pokiaľ do všeobecných zmluvných podmienok, ktoré boli písané drobným písmom a celkovo boli pre bežného čitateľa neprehľadné, takpovediac skryl dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré je pre dlžníka ako spotrebiteľa nevýhodné a ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou unikne jeho pozornosti (porovnaj s Nálezom Ústavného súdu ČR č. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013, dostupným na webovej stránke tohto súdu). Z dôvodu porušenia princípov dôvery a poctivosti v obchodných vzťahoch nárok na zmluvnú pokutu treba považovať za rozporný s dobrými mravmi.

Rovnaký záver platí aj o výroku o náhrade trov rozhodcovského konania v sume 31,80 eura (poplatok za rozhodcovské konanie) a v sume 148,47 eura (trovy právneho zastúpenia). Pri dôslednom skúmaní, či je nárok uplatnený veriteľom v rozhodcovskom konaní súladný so zákonom a špeciálne s dobrými mravmi, by veriteľ nepochybne nebol vo veci úspešný. Vymáhanie trov konania v plnej výške je za týchto okolností rozporné s dobrými mravmi.

Pokiaľ ide o úroky z omeškania, tieto boli rozhodcovským rozsudkom priznané podľa režimu § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z limitu sankcií spojených s omeškaním dlžníka vo § 3a ods. 3 nariadenia vlády, zahŕňajúc aj zmluvnú pokutu uvedenú vyššie. Exekučný súd nárok na zmluvnú pokutu pokladá za rozporný s dobrými mravmi, v dôsledku čoho sa stal výrok v časti úrokov z omeškania nevykonateľným. Súdu pritom neprislúcha, aby akokoľvek modifikoval výrok rozhodcovského rozsudku. Aj v tejto časti preto boli naplnené podmienky na zastavenie exekúcie.

Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že povinný na úver prevzatý v sume 480,- eur zaplatil sumu 597,15 eura. Súd má za to, že uvedenou úhradou zanikol nárok na zaplatenie dlžnej istiny splnením. Ako to vyplýva z úvah súdu vyššie, na vymoženie príslušenstva uvedeného v návrhu na vykonanie exekúcie nevzniká nárok z dôvodu nesúladu plnenia priznaného rozhodcovským súdom s dobrými mravmi. Z tohto dôvodu sú naplnené podmienky na zastavenie exekúcie v celom rozsahu.

O trovách exekúcie súd rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia s poukazom na § 251 ods. 4 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 3 O. s. p., keďže v súčasnosti nemá k dispozícii vyčíslenie trov exekúcie. Rozhodovanie o trovách exekúcie osobitným uznesením je prípustné aj v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 6/2010, dostupného na webovej stránke tohto súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).